

ΘΕΟΔ. ΣΤ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΣΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΑΤΕΡΙΚΕΣ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

Μετάφραση Κων. Νικολακοπούλου, Δρος Θεολογίας

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Π. ΠΟΥΡΝΑΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1992

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ	11
Α'. Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ	
ΣΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ (Μ. Βασίλειο, Γρηγόριο	
τὸ Θεολόγο καὶ Ἰωάννη τὸ Χρυσόστομο)	13
1. Εἰσαγωγικά	13
2. Ἐκκλησία καὶ τέχνη μέχρι τὸν τέταρτο αἰῶνα	15
3. Βασίλειος ὁ Μέγας	20
4. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος	31
5. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος	38
Β'. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΙΔΩΝ	
ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΣΤ' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟ	
47	
1. Ἡ ΣΤ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος κατακλεῖδα τῆς	
Χριστολογίας;	48
2. Ἡ Χριστολογία ὡς τὸ κεντρικὸ πρόβλημα τῆς	
θεολογίας τῆς εἰκόνας καὶ ἡ θεματικὴ ἐνότητα	
τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων	52
Γ'. Η ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΩΣ ΠΑΡΑ-	
ΔΕΙΓΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑ-	
ΤΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟ	
ΔΑΜΑΣΚΗΝΟ	
73	
1. Ἡ σημασία τῆς παραδόσεως	75
2. Γραφὴ καὶ Παράδοση περὶ τῶν εἰκόνων	77
α' Ἡ ἀπαγόρευση τῶν εἰκόνων στὴν Παλαιὰ	
Διαθήκη	77
β' Ἡ Καινὴ Διαθήκη καὶ ἡ κατάργηση τῆς ἀ-	
παγορεύσεως τῶν εἰκόνων βάσει τῆς ἐναν-	
θρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ	81

γ' Ἡ Παράδοση	83
3. Ὁ ἐννοιολογικὸς ὁρισμὸς τῆς εἰκόνας	90
4. Διάφορα εἶδη εἰκόνων	93
α' Φυσικὴ εἰκόνα	95
β' Τεχνητὴ εἰκόνα	98
5. Τί μπορεῖ νὰ ἀπεικονισθεῖ; Ἡ εἰκονομαχία ὡς ἐ- πίλογος τῶν χριστολογικῶν ἐρίδων	104
6. Ἡ προσκύνηση τῶν εἰκόνων	111
Δ'. ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΤΗΣ ΠΡΑ- ΓΜΑΤΕΙΑΣ ΠΖ' «ΠΕΡΙ ΕΙΚΟΝΩΝ» ΤΩΝ «ΑΠΟ- ΡΙΩΝ ΚΑΙ ΛΥΣΕΩΝ» ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΙΤΑΛΟΥ	125
1. Ἡ πηγὴ τῆς πραγματείας «Περὶ εἰκόνων»	127
2. Ἡ ὀρθοδοξία τῆς πραγματείας «Περὶ εἰκόνων» καὶ ἡ κατηγορία ἐναντίον τοῦ Ἰταλοῦ	138
Ε'. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ	149
1. Ἡ εἰκόνα ὑπηρετικὴ τοῦ μυστηρίου τῆς οἰκονο- μίας	151
2. Ἡ εἰκόνα ὡς μέσο διδασκαλίας κι ἱεραρχήσεως τῶν θεολογικολειτουργικῶν ἀξιῶν στὸν ὀρθόδοξο ναό	157
3. Ἡ εἰκόνα ὡς ἐκφραση λειτουργικῆς ζωῆς	165
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	173
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	185